

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr 4.

August 1946

44. årgang

Redigert av dr. agr. Aasulv Løddesøl.

MYRENE I EIDSVOLD VÆRKS SKOGER.

Av J. Heggelund Smith og D. Lømmland.

Etter rekvisisjon av godseier Jørgen Mathiesen, Eidsvold Værk, fortetok Det norske myrselskap sommeren 1945 en undersøkelse av myrene i Eidsvold Værks skoger.

Skogområdene er vesentlig beliggende i traktene omkring Hurdalssjøen og innover Skrukkelidalføret og omfatter eiendommer i herredene Nannestad, Hurdal, Feiring, Eidsvoll, Ullensaker og Nes i Akershus fylke og herredene Gran, Brandbu og Østre Toten i Opland fylke. Det aller meste av skogkomplekset er sammenhengende, men er administrativt delt inn i 10 distrikter, nemlig Asakskogen, Jeppedalen, Rustad, Brattlien, Skåbland, Lundberg, Høvern, Brustad, Eidsvold Værk og Bønsdalen.

Myrundersøkelsene er foretatt etter de retningslinjer som tidligere er trukket opp for Det norske myrselskaps myrinventeringer.*) Kartgrunnlaget for arbeidet i marken var skogkarter i mst. 1:10,000, men resultatet av undersøkelsene er inntegnet på oversiktskart i mst. 1:20,000.

Alle undersøkte myrer er nummerert og de enkelte myrtyper skilt ut med forskjellig skravering. For øvrig er resultatene samlet i tabellform med angivelse av bl. a. samlet areal og arealets fordeling på de forskjellige myrtyper. Dessuten er de enkelte myrers dybde, undergrunnens art og antall dybdeboringer oppført i samme tabell, hvor det også finnes rubrikker for utnyttelsesmulighetene. Tabellen og kartene vil imidlertid ikke bli tatt med her.

Ved myrinventeringen er det i alt undersøkt 365 myrer med et samlet areal av 17,985 dekar etter arealberegning på kart i mst. 1:20,000. Ved undersøkelsen er bare tatt med myrer med areal over 10 dekar, da det i alminnelighet er av liten betydning å ta med mindre myrer ved en slik oversiktsmessig undersøkelse.

---

*) Aasulv Løddesøl: Det norske myrselskaps myrinventeringer. Medd. fra D. N. M. 1941, s. 71—90.

Tabell 1.

Distriktsvis sammenstilling av totalareal, samlet myrareal og undersøkt myrareal i Eidsvold Værks skoger.

Distrikt	Totalareal dekar	Samlet myr- areal, dekar	Undersøkt myrareal i		
			dekar	% av total- areal	% av myr- areal
Asaskogen	43.694	4.162	1.923	4,40	46,20
Jeppedalen	45.235	6.425	3.060	6,76	47,63
Rustad	31.501	1.530	659	2,09	43,07
Brattlien	39.792	3.012	1.874	4,70	62,22
Skabland	37.243	3.627	2.300	6,17	63,41
Lundberg	36.464	4.915	3.021	8,28	61,46
Høvern	39.779	3.466	1.671	4,20	48,21
Brustad	30.778	2.277	1.720	5,58	75,54
Eidsvold Værk	21.060	1.935	1.673	7,94	86,46
Bønsdalen	21.137	856	84	0,04	9,81
Sum	346.683*)	32.205	17.985	5,18	55,85

* Hurdalsjøen ikke medregnet.

I tabell 1 er gitt en distriktsvis sammenstilling av de undersøkte områders totalareal, samlet myrareal, samt arealet av undersøkt myr.

Totalarealet og samlet myrareal bygger på skogtakst over eiendommene, meddelt ved Mathiesen, Eidsvold Værk.

Som det framgår av sammenstillingen i tabell 1 er det skogdistriktene Jeppedalen, Asaskogen og Lundberg som har mest myr, mens det prosentisk er undersøkt mest myr i Brustad og Eidsvold Værk distrikter.

Den herredsvise fordeling av det undersøkte myrareal og av de enkelte myrtyper framgår av tabell 2.

Topografi. Terrenget innen de undersøkte områder er atskillig kupert. Jevnest er liene langs Hurdalssjøen og Skrukkeli-sjøen og områder av distriktene Jeppedalen og Eidsvold Værk. Høy-dene over havet varierer ellers mellom 175 m (Hurdalssjøen) og 797 m (Fjellsjøkampen). Middelhøyden for skogkomplekset dreier seg an-tagelig omkring 350 à 400 m.

Fjellgrunnen. Skogkomplekset strekker seg tvers over de nordre deler av Oslo-feltet og når med sine nordvestre og sydøstre deler inn i grunnfjellsområdet. Hovedparten av skogkompleksets fjellgrunn er dannet av yngre permiske eruptiver, for en del isprengt partier av mer eller mindre omvandlede bergarter av silurisk opp-rinnelse.

Tabell 2.

Herredsvise oppgave over undersøkt myrareal i Eidsvold Værks skoger.

Herred	Myrtype og areal i dekar							I alt
	Mosemyr		Grasmyr	Lyngmyr	Kratmyr	Skogmyr		
	Lyngrik	Grasrik				Furu	Gran Bjørk	
Nannestad	277	703	477	4	—	39	462	1.962
Gran	164	821	1.490	3	—	—	645	3.123
Brandbu	36	223	258	—	—	21	149	687
Hurdal	893	1.790	3.353	3	232	220	2.950	9.441
Ø. Toten	18	240	543	57	4	—	227	1.089
Eidsvoll	878	285	62	—	—	300	158	1.683
Sum	2.266	4.062	6.183	67	236	580	4.591	17.985

De løse avleiringer. Fjellgrunnen er for største delen dekket av morenemateriale, og fastmarka er nesten over alt svært steinholdig. I enkelte deler av Eidsvold Værk distrikt ble det påvist leir i bunnen av myrene.

Myrene. Under inventeringen er myrene klassifisert etter Holmsens system (kfr. Løddesøl og Lid: Medd. fra D. N. M. 1943). Sammendrag av myrarealene i tabell 3 viser de enkelte myrtyper utbredelse innen hvert enkelt distrikt og for skogkomplekset som helhet. Tar vi Eidsvold Værks skoger under ett, ser vi at grasmyr (starr- og myrull-bjønnskjegg-typen) er den mest utbredte myrtype (34,4 %) med skogmyr av gran-bjørketypen på annen plass (25,5 %). Deretter kommer grasrik mosemyr (22,6 %) og lyngrik mosemyr (12,6 %). De andre myrtyper utgjør bare en ubetydelig andel av skogkompleksets samlede myrareal.

Hva de enkelte distrikter angår, så er grasmyr mest utbredt i 6 av de 10 distriktene, skogmyr av gran-bjørketypen i 2 distrikter, lyngrik mosemyr i 1 distrikt og grasrik mosemyr i 1.

Myrene er av vekslende kvalitet. Det finnes en del ganske bra myrer, men de fleste ligger stort sett noe ulagelig til, oftest oppe i høydene. De krav en stiller til myrene blir noe forskjellig alt etter som bedømmelsen tar sikte på utnyttelse til dyrking, skog, brenntorv eller torvstrø.

Når det gjelder utnyttelse til dyrking, er myrene under befaringen gruppert i fem forskjellige klasser etter dyrkingsverdet. En skjeler mellom følgende klasser:

D 1 — Meget god dyrkingsmyr.

D 2 — God dyrkingsmyr.

D 3 — Noenlunde god dyrkingsmyr.

D 4 — Mindre god dyrkingsmyr.

D 5 — Dårlig dyrkingsmyr.

Det myrareal som er gitt karakteren D 3 eller bedre utgjør i alt 5,500 dekar eller 30 % av det undersøkte myrareal. Dermed er ikke sagt at den resterende del ikke kan eller bør dyrkes. Det skulle som er satt ved D 3 antyde bare hvor en mener grensen bør trekkes når det blir spørsmål om hvilke myrer som bør nyttes i første omgang om det skulle bli aktuelt. All myr dyrking er til syvende og sist et økonomisk spørsmål som gjør at grensen mellom dyrkingsverdig og ikke dyrkingsverdig myr blir en del flytende og sterkt avhengig av de lokale forhold.

Resultatet av en del kjemiske analyser av en rekke prøver som er tatt fra det undersøkte område, viser at prøvene stort sett er noenlunde vel eller vel formolda. Surhetsgraden varierer fra sterkt sur (pH 5,0) til middels sur (pH 5,0—6,0). Askeprosenten er meget variabel og kan regnes å være tilfredsstillende (8,0 %) for 25 % av prøvene. En tredjedel av prøvene viser noenlunde tilfredsstillende kvelstoffinnhold (800 kg/dekar til 20 cm dyp), mens kalkinnholdet bare for en prøves vedkommende er over den grenseverdi som en regner for tilfredsstillende (400 kg/dekar til 20 cm dyp).

I henhold til den rekvisisjon som forelå fra godseier Mathiesen, er myrene under befaringen bedømt med tanke på utnyttelse til dyrking og beite. Likevel har en stadig hatt for øyet myrenes skikkethet for skogreising. I myrselskapets inventeringsprotokoller har en derfor gradert myrenes skikkethet for skogkultur i fem klasser, S 1 til S 5, svarende til graderingen av dyrkingsverdet.

Når det gjelder brenntorvmyrer så er det i alt skilt ut 486 dekar med en samlet kubikkmasse råtorv av 800,000 m³. De utførte analyser av en del brenntorvprøver fra myrer i Lundberg, Jeppedalen og Brustad distrikter viser at prøvene fra Lundberg distrikt representerer tung, tett torv med god sammenholdsgrad, tilfredsstillende lavt askeinnhold og høy brennverdi.

Prøvene fra Jeppedalen og Brustad er noe lette, og en prøve fra Jeppedalen dessuten også for askerik.

Av strøtorvmyrer er i alt skilt ut 1446 dekar med en samlet kubikkmasse råtorv på 2,640,000 m³. Den overveiende del av strøtorvmyrene finnes i Eidsvold Værks distrikt og ligger forholdsvis gunstig til for utnyttelse. De uttatte strøtorvprøver viser noe varierende vannoppsugingsevne, men stort sett må torva karakteriseres som meget brukbar.

I det følgende skal vi gi en kort omtale av myrene innen de enkelte skogdistrikter.

Myrene i Asakskogen distrikt.

Som de framgår av tabell 3 er det i Asakskogen distrikt undersøkt i alt 1923 dekar myr fordelt på 75 myrer. De dominerende myr-

Tabell 3.

Sammendrag av de undersøkte myrarealer i Eidsvold Værks skoger.

Distrikt	Myrtype																
	Mosemyr						Grasmyr		Lyngmyr		Krattnyr		Skogmyr		Distriktsvis areal		
	Lyngrik		Grasrik								Furu		Gran - Bjørk				
	Dekar	0/0	Dekar	0/0	Dekar	0/0	Dekar	0/0	Dekar	0/0	Dekar	0/0	Dekar	0/0	Dekar	0/0	
Asakskogen	312	16,2	601	31,2	659	34,3	4	0,2	—	—	—	34	1,8	313	16,3	1.923	100
Jeppedalen .	129	4,2	821	26,8	1.370	44,8	3	0,1	—	—	—	—	—	737	24,1	3.060	100
Rustad . . .	80	12,1	39	6,0	103	15,6	—	—	—	—	—	—	—	437	66,3	659	100
Brattlien . .	73	3,9	197	10,5	967	51,6	1	—	—	—	—	18	1,0	618	33,0	1.874	100
Skabland . .	189	8,2	313	13,6	929	40,4	2	0,1	232	10,1	—	29	1,3	606	26,3	2.300	100
Lundberg . .	189	6,3	912	30,2	1.113	36,8	—	—	—	—	—	21	0,7	786	26,0	3.021	100
Høvern . . .	21	1,3	405	24,2	718	43,0	57	3,4	4	0,2	—	—	—	466	27,9	1.671	100
Brustad . . .	377	21,9	480	27,9	258	15,0	—	—	—	—	—	173	10,1	432	25,1	1.720	100
EidsvoldVærk	878	52,2	285	17,0	62	3,7	—	—	—	—	—	300	17,9	148	8,9	1.673	100
Bønsdalen . .	18	21,4	9	10,7	4	4,8	—	—	—	—	—	5	6,0	48	57,1	84	100
Samlet areal og prosentisk fordeling . .	2.266	12,6	4.062	22,6	6.183	34,4	67	0,4	236	1,3	580	3,2	4.591	25,5	17.985	100	

typer her er grasmyr av starr- og myrull-bjønnskjeggtypen og grasrik mosemyr. Dernest kommer skogmyr av gran-bjørketypen og lyngrik mosemyr, mens de øvrige myrtyper bare utgjør en ubetydelig del av arealet.

Innen dette distrikt er i alt 539 dekar eller 28 % av det undersøkte areal skilt ut som skikket for dyrking eller kulturbeite og har fått karakteren D3 eller bedre. De betydeligste myrene her finnes i traktene mellom Kvern sjøen og Seterhaugen, altså i temmelig uveisomme trakter. Ellers finnes det flere mindre myrer av god kvalitet spredt utover distriktet. Her skal bare nevnes et par små myrer sør for Hellenen som burde kunne nyttes av bruket der.

Av brenntorvmyrer er det lite i distriktet. Det er bare påvist i alt 22 dekar med 32,000 m³ råtorv. Av strøtorv finnes noe mer, nemlig i alt 63 dekar med en samlet kubikkmasse råtorv på 81,000 m³.

Brenntorvforekomstene er små og ligger uveisomt til. Strøtorvforekomstene ligger i så måte bedre til, og det meste finnes i nærheten av veien til Hellenen. Forekomsten ved Stråtjern ligger imidlertid så lavt at den er vanskelig nyttbar.

Myrene i Jeppedalen distrikt.

I Jeppedalen distrikt er det i alt undersøkt 3,060 dekar myr fordelt på 51 myrer. Av myrtypene inntar grasmyrene (starr- og myrull-bjønnskjeggtypene) den største andel av arealet (44,8 %), deretter kommer grasrik mosemyr og gran-bjørkemyr. De øvrige typer spiller en underordnet rolle.

Innen dette distrikt har i alt 1,215 dekar eller 40 % av det undersøkte areal fått karakteren D3 eller bedre. De betydeligste myrene her er Bjørsetermyra og Jeppedalsstormyra, sistnevnte ligger for en del i Brattlien distrikt. Bjørgesetermyra er stykkevis noe for grunn til dyrking, men egner seg godt for anlegg av kulturbeite. Jeppedalsstormyra er en del skogbevokset p. gr. a. tidligere utført skoggrøfting. Ved en del suppleringsgrøftesystemet her vil sannsynligvis skogen bre seg innover hele myra, men myra egner seg godt for beite eller dyrking. De prøver som ble tatt ut til analyse, viser at myra er godt formolda, har høyt kvelstoffinnhold, men lavt kalkinnhold.

Mellom Bjørgeseterlia og Øiangen finnes det ganske store myrområder som for en stor del har fått karakteren D3. Disse myrer egner seg stort sett til beite, da de til dels enten har svært ujevne dybder eller er nokså grunne. Flere av dem er temmelig oppstykket av fastmarksholmer. En prøve fra en av disse myrene viser høy formoldingsgrad og høyt kvelstoffinnhold. Foruten de her nevnte myrene er det utskilt et par myrer nær Merråtjern med karakteren D3.

Av brenntorvmyr er det i distriktet utskilt 105 dekar fordelt på 3 myrer med en samlet kubikkmasse på 172,000 m³.

Av strøtorv har en ikke funnet nevneverdige forekomster.

Myrene i Rustad distrikt.

I dette distrikt er det i alt undersøkt 659 dekar myr fordelt på 15 myrer (tabell 3). Her dominerer skogmyr av gran-bjørketypen, idet denne typen opptar ca. 66 % av det undersøkte myrareal. Grunnen til denne høye skogmyrprosent er at myrene her meget tidlig er grøftet for skog og tildels med godt resultat.

Av myr med dyrkingsverd D3 eller bedre er i alt skilt ut 330 dekar eller 50 % av det undersøkte areal. Da de aller fleste av disse myrene er mer eller mindre skogbevokset, bør de fortsette å være skogmark.

Av brenntorv- og strøtorvmyr er det ikke utskilt noe i distriktet.

Myrene i Brattlien distrikt.

I Brattlien distrikt er det i alt undersøkt 1,874 dekar myr fordelt på 38 myrer (tabell 3). Av myrtypene inntar grasmyrene (for største delen av startypen) en dominerende plass (ca. 52 %), deretter kommer gran-bjørkemyr (ca. 33 %), mens de øvrige myrtypene inntar en mer beskjeden del av arealet.

Innen dette distriktet har i alt 944 dekar eller vel 50 % fått karakteren D3 eller bedre. Kvalitetsmessig er myrene i distriktet av de beste i hele skogkomplekset. De ligger imidlertid noe ulaglig til, vesentlig på høydedragene på begge sider av Skrukkelidalføret.

På nordsida av Skrukkelidalføret mellom Fåttjern og Fjellsjøen ligger flere bra myrer. Her må særlig framheves Badstuengmyra som er meget god. Uten overdrivelse kan vel denne myra karakteriseres som den beste dyrkingsmyr innen hele det undersøkte område.

En del av myrpartiene langs Fjellsjøen ligger noe lavt og kan vanskelig nyttes fullt ut om Fjellsjøens nåværende vannstand skal opprettholdes.

Analysene av de prøver som ble uttatt her viser stort sett at torva er bra formolda, mens innholdet av aske, kvelstoff og kalk er vekslende. Prøven fra Badstuengmyra var den beste. Her var både kvelstoff- og kalkinnhold helt tilfredsstillende.

På sørsida av Skrukkelidalføret på grensen mot Jeppedalen og Rustad distrikter ligger også flere gode myrer. Lengst øst ligger Vivangmyra, Breimyra og Knaiseterstormyra. Alle tre passer til beite, men ligger noe værhardt til. Knaiseterstormyra er antagelig den beste.

Lenger vest i traktene ved Middagskollen er også en del bra myr, særlig nevnes nordre del av Jeppedalsstormyra.

Av brenntorvmyr er det ikke utskilt noe i hele distriktet, mens det av strøtorvmyr er regnet et areal av 10 dekar på Nedre Gjødningsetermyr med anslagsvis 15,000 m³ råtorv.

Myrene i Skabland distrikt.

I Skabland distrikt er i alt undersøkt 2,300 dekar myr fordelt på 46 myrer (tabell 3). Innen distriktet dominerer grasmyrene (starr- og myrull-bjønnskjeggtypen), som inntar ca. 40 % av arealet.

Av myr med dyrkingsverdi D3 eller bedre er i alt skilt ut 350 dekar eller vel 15 % av det undersøkte myrareal. Imidlertid er det meste av dette fordelt på mindre myrer. I tillegg til dette kommer en del lavtliggende arealer med myrkarakter (stejord) på begge sider av Skrukkelisjøen og langs Skandøla som for største delen ville være velskikket dyrkingsland om ikke vannstanden i sjøen var så høy. En mindre del av dette ligger i Brattlien distrikt. I alt utgjør disse arealer vel 800 dekar. Derav kan en regne at 6—700 dekar er god dyrkingsjord.

Av brenntorvmyr er det bare skilt ut 15 dekar på en myr, Johannesbråtemyr, med en samlet kubikkmasse på 33,000 m³. Av strøtorvmyr er det i alt påvist 58 dekar med en samlet kubikkmasse på 71,000 m³.

Myrene i Lundberg distrikt.

I dette distrikt er det i alt undersøkt 3,021 dekar myr fordelt på 37 myrer (tabell 3). Av myrtypene inntar grasmyr (myrull-bjønnskjegg- og starrtypen), grasrik mosemyr og gran-bjørkemyr den største plassen med henholdsvis ca. 37, 30 og 26 %.

Innen distriktet er i alt skilt ut 1,198 dekar myr eller vel 39 % som har fått dyrkingsverdi D3 eller bedre. Det alt vesentlige av dette myrareal ligger i de nordvestre deler av distriktet. Det er det en del større, relativt gode myrer som er skikket for oppdyrking eller beite. Kjemiske analyser av prøver tatt fra myrene her viser at prøvene hadde god formoldingsgrad, vekslende askeinnhold og relativt bra kvelstoffinnhold. Kalkinnholdet er noe vekslende og stort sett ikke så høyt som ønskelig kunne være.

Av brenntorvmyr er det i dette distrikt skilt ut i alt 316 dekar fordelt på 3 myrer. Brenntorvmassen er beregnet til i alt 515,000 m³. De betydeligste brenntorvmyrene her er en myr ved Tømmerlunnlia og Stormyra, sørøst for Glasbergjtjern. Begge er egnet for maskintorvdrift og inneholder tilsammen 260,000 m³ råtorv. Ellers er det god brenntorv i flere myrer her. Analyser av torv herfra viser at den er av førsteklasses kvalitet, tung og askefattig, med god sammenholdsgrad og høy brennverdi.

Av strøtorv er de ikke skilt ut noe i dette distriktet.

Myrene i Høvern distrikt.

I Høvern distrikt er det i alt undersøkt 1,671 dekar myr fordelt på 41 myrer (tabell 3). Også i dette distriktet inntar grasmyrene (starr- og myrull-bjønnskjeggtypen) en dominerende plass (ca. 43

%). Deretter kommer gran-bjørkemyrer (ca. 28 %) og grasrike mosemyrer (ca. 24 %).

Innen distriktet er i alt skilt ut 635 dekar myr eller ca. 38 % av det undersøkte areal av dyrkingsverd D3 eller bedre. Det vesentligste areal på dette areal er fordelt på flere mindre myrer. Den betydeligste myra her er Gamle Hyttemyr i Kobberstadmarka som for delers vedkommende er brukbar til beite. Den ligger imidlertid uveisomt til. Det samme er tilfelle med myrene mellom Fjellsjøkampen og Faksebrenkollen og likeså med myrene nord for Steinsjøen.

Av brenntorv- og strøtorvmyrer er det ikke skilt ut noen i distriktet.

Myrene i Brustad distrikt.

I dette distrikt er det undersøkt i alt 1,720 dekar myr fordelt på 42 myrer (tabell 3). Her inntar mosemyrene en ganske stor plass, idet lyngrik mosemyr utgjør ca. 22 % og grasrik mosemyr ca. 28 %, tilsammen ca. 50 %. Da også furumyrene, som inntar ca. 10 % innen distriktet, for en alt vesentlig del er dannet av mosemyrtorv, er de dyrkingsmessig sett mindreverdige myrtyper i overvekt. De bedre myrtypene, grasmyrene og gran-bjørkemyrene, inntar henholdsvis ca. 15 og ca. 25 % av arealet, tilsammen ca. 40 %.

Av myr som har fått karakteren D3 eller bedre er det bare utskilt 202 dekar eller ca. 13 %. Disse arealer er imidlertid fordelt på flere mindre myrer og myrområder og kan således ikke anbefales dyrket i første omgang, da dette stort sett vil falle kostbart.

Av brenntorvmyr er det i distriktet skilt ut 28 dekar med 48,000 m³ råtorv. Den betydeligste brenntorvmyra er Helgemyr nord for Likampen, men torva her er noe lett.

Av strøtorvmyr er det skilt ut i alt 110 dekar med en samlet kubikkmasse på 148,000 m³ strøtorv. De fleste av strøtorvmyrene ligger imidlertid uveisomt til.

Myrene i Eidsvold Værk distrikt.

I dette distrikt er undersøkt i alt 1,673 dekar myr fordelt på 15 myrer (tabell 3). I dette distrikt dominerer mosemyrene helt, idet de lyngrike mosemyrene inntar ca. 53 % av arealet og de grasrike mosemyrene ca. 17 %. Dessuten inntar furumyrene ca. 18 % av arealet. I alt utgjør de myrtypene som vesentlig er dannet av kvitmoser ca. 88 % av det undersøkte myrareal.

Av myr med dyrkingsverd D3 eller bedre er det som rimelig kan være meget lite, og det er da også bare utskilt 65 dekar eller noe mindre enn 4 %.

Brenntorv finnes det ikke noe av i distriktet.

Av strøtorv er det derimot skilt ut i alt 1,205 dekar med en samlet kubikkmasse på 2,325,000 m³ råtorv. De største myrene er Stor-

mosen og Verksmosen med henholdsvis 830,000 og 780,000 m³ råtorv. Av andre gode strøtorvmyrer kan nevnes Høgmosen, Klaseiemosen, Stormyra og Langmyra. På flere av disse strøtorvmyrene stikkes en del torv, og særlig er meget av torva utdrevet på Klaseiemosen. De aller fleste av strøtorvmyrene i dette distriktet ligger greit til i forhold til veg.

Myrene i Bønsdalen distrikt.

I dette distriktet er det lite myr. Det er også bare undersøkt 84 dekar. De fleste av myrene er mer eller mindre skogbevokset og bør forbli skogmyr.

Av myr med dyrkingsverk D 3 eller bedre er påvist 24 dekar eller vel 28 % av det undersøkte areal.

Av brenntorv- eller strøtorvmyr er det ikke skilt ut noe i dette distrikt.

SAMMENDRAG.

Sommeren 1945 er det i alt undersøkt 17,985 dekar myr i Eidsvold Værks skoger. Av dette er det i alt skilt ut 5,502 dekar eller vel 30 % med dyrkingsverd D 3 eller bedre. Følgende sammenstilling viser arealet av slik myr innen hvert distrikt og hvor stor prosent dette utgjør av det undersøkte areal.

Distrikt	Dekar myr		D ₃ eller bedre i % av undersøkt myr
	Undersøkt	D ₃ eller bedre	
Asakskogen	1.923	539	28
Jeppedalen	3.060	1.215	40
Rustad	659	330	50
Brattlien	1.874	944	50
Skabland	2.300	350	15
Lundberg	3.021	1.198	39
Høvern	1.671	635	38
Brustad	1.720	202	13
Eidsvold Værk	1.673	65	4
Bønsdalen	84	24	28
Ialt for Eidsvold Værks skoger . . .	17.985	5.502	30

Det framgår av sammenstillingen at Jeppedalen og Lundberg distrikter har mest dyrkbar myr, mens prosenten av dyrkingsmyr er størst i Brattlien og Rustad distrikter. I sistnevnte distrikt bør sannsynligvis myrene forbeholdes skogen.

Dyrkingsmulighetene er størst i Jeppedalen, Brattlien og Lundberg distrikter.

Det er i Eidsvold Værks skoger påvist 486 dekar brenntorvmyr og 1,446 dekar strøtorvmyr med en samlet kubikkmasse av henholdsvis 800,000 m³ brenntorv og 2,640,000 m³ strøtorv angitt som råtorv. Fordelingen på de enkelte skogdistrikter framgår av følgende sammendrag:

Distrikt	Areal i dekar		Masse (råtorv) m ³	
	Brenntorv	Strøtorv	Brenntorv	Strøtorv
Asaskogen	22	63	32.000	81.000
Jeppedalen	105	—	172.000	—
Brattlien	—	10	—	15.000
Skabland	15	58	33.000	71.000
Lundberg	316	—	515.000	—
Brustad	28	110	48.000	148.000
Eidsvold Værk	—	1.205	—	2.325.000
I alt	486	1.446	800.000	2.640.000

Som det sees har Lundberg distrikt mest brenntorv. I dette distrikt er det flere gode brenntorvmyrer, men de ligger for størsteparten uveisomt til.

Av strøtorv har Eidsvold Værk distrikt hovedmassen, og i dette distrikt er det flere store strøtorvmyrer. De aller fleste ligger forholdsvis nær vei.

OM GRUNNLAGET FOR VANNREGULERING PÅ MYR.

Av landbrukskandidat D. Lømsland.

(Fortsettelse fra hefte 3, 1946.)

IV. Vannet i myrene.

A. Generelle merknader.

Som nevnt innledningsvis grøfter en for å regulere jordas vannforråd, ikke som en ofte sier for å tappe vannet ut.

Vannet er i seg selv et uunnværlig plantenæringsstoff og ellers en meget viktig vekstfaktor. Det har bl. a. som oppgave å oppløse og transportere plantenæringsstoffene slik at vekstene kan få tak i dem.

Sammen med lufta styrer vannet i en vesentlig grad de kjemiske og biologiske prosessene i jorda. Det er derfor av den aller største betydning at vanninnholdet så nøye som mulig er tilpasset plantenes behov.